

ISSN 1310-1757

СОЦИАЛНА

ТРИМЕСЕЧНИК НА НАУЧНОТО ДРУЖЕСТВО ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

ИНФОРМАТИКА

ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

СОЦИАЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ

ИКОНОМИКА

МЕДИЦИНСКО ПРАВО

3/4

2018

МЕДИЦИНА

S O C I A L M E D I C I N E

* Informatics
* Healthcare management
* Social epidemiology
* Economics
* Medical law

Year XXVI

2018

№ 3/4

Quarterly edition of Society

“Scientific Society
for Social Medicine, Informatics
and Healthcare Management”

Editorial board:

Prof. Dr K. Gargov editor-
establisher
Ass. prof. Dr P. Tzonov editor
T. Koundourjiev secretary

Prof. Theodor Tulchinsky, MD
Prof. Morton Warner
Prof. Kristian Ludwig, MD
Prof. Dr Ljubomir Ivanov
Prof. Dr Evgenia Delcheva
Prof. Dr Ilko Getov
Prof. Dr Georgy Onchev
Ass. prof. Dr Tanya Cholakova
Ass. prof. Dr Gena Grancharova
Ass. prof. Dr Zlatka Glutnikova
Ass. prof. Dr Nevena Feschieva
Ass. prof. Mircho Vukov
Ass. prof. Christian Griva
Ass. prof. Dr Nikola Vasilevski
Ass. prof. Dr Klara Dokova

Prepress:

M. Mincheva

Chairman:

Ass. prof. Dr Tanya Cholakova

Address:

1431 Sofia
№15 “Akad. Ivan Geshov” blvd
Tel.: 02 91 74 066; Fax: 02 951 52 38
E-mail: Soc.med.bg@gmail.com

Bank account:

1414 Sofia, №1 “Bulgaria” sqr
Bulgarian Post Bank
BIC: BPBIBGSF
IBAN: BG58BPBI79401042866801
Society “Scientific Society for Social
Medicine, Informatics and Healthcare
Management”

Subscription:

36 BG lv. for four issues.
Separate issue – 9 BG lv.
The amount is sent by a postal order
to the address of the editorial office.
Subscription abroad – €40.

CONTENTS

	p.
● Accents	
P. Tzonov — 25 years magazine „Social Medicine	2
● Social medicine	
S. Toncheva — Accents in health care.....	4
P. Nikolakov — Healthcare in the sector “Primary outpatient health care” – view through the prism of the healthcare reform	6
S. Toncheva — Relevance of supervision in nursing in Bulgaria.....	8
N. Dzhafer — Problems of the Bulgarian health system according to complaints and signals of the patients to CPD, EAMO and the court.....	13
M. Vitkova — Liberal health policy and social country constitutional obligations	17
V. Ovcharoff — Aging-related changes in the skeletal muscles.....	21
R. Enikova — Probiotics in current nutritional practices	24
● Epidemiology	
E. Kaisheva — Determination the severity of thermal injury and bodily harm using R-BAUX and AIS	28
E. Kaisheva, D. Radoinova, J. Zaiakova — Characteristics of thermal injuries in children.....	31
Y. Toshkova, Tsv. Tarpomanova, D. Yanchev, M. Penkova — Comparative analysis of consumer and business operators attitudes concerning the introduction of a “harmful foods” tax	35
VI. Bachev, I. Yaneva — Research of the citizens’ attitude in their use of plant food supplements in Bulgaria.....	38
Statistics, sociology and more.....	41
● Informatics	
D. Ivanova — Possibility of implementing information system in the area of health care.....	43
U. Panayotova, L. Georgieva — Knowledge, communication with medical professionals and attitudes to medical examination among people subject to oncological screening.....	46
Tzv. Tarpomanova — Level of information, attitudes towards and readiness to use the methods of eastern medicine among bulgarian people	51
● Healthcare management	
D. Georgieva, S. Toncheva, R. Doinovska, G. Koleva, I. Hristova, M. Bacheva — State of the hygienic health care in “Kanev” university hospital, Shumen hospital and Blagoevgrad hospital	55
T. Evtimova — Professional and social aspects of continuity of midwifery care	60
G. Bocheva, Hr. Lebanova — Pharmacist’s role in improving bronchial asthma control ..	64
S. Toncheva — A review of the importance of human resources	67
B. Tzenova — Psychosocial health risk at work – assessment.....	69
M. Vladimirova, N. Danova, Pl. Dimitrov — Development of human resource for healthcare – dimension and challenges	73
● Medical law	
M. Mirchev, A. Kerekovska — Trends in patient information ownership.....	77
● History of medicine	
T. Cholakova, Chr. Griva — For the development of healthcare information.....	80
140 years Bulgarian Red Cross	83
140 years since the birth of Dr Stamen Grigorov	84
S. Stoyanova, E. Hristov, K. Andreevska, T. Delyiski, S. Ognyanov, Z. Dimitrova, H. Burgazliev – The distance between dreams and reality is called action or what is it like to be among the first female pharmacists in Bulgaria?	86
U. Marinova — 35 years Department of Social medicine and health management, Faculty of Medicine, Thracian University – Stara Zagora.....	90
R. Enikova — Let us remember Dr. Mitana Markova – 95 years of her birth	92
● Archive photo	45, 96
● Art and medicine	93

СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА

* Информатика
* Здравен мениджмънт
* Социална епидемиология
* Икономика
* Медицинско право

година XXVI

2018

№ 3/4

Тримесечник на Сдружение

“Научно дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт”

Редколегия:

проф. д-р К. Гаргов редактор-основател
доц. д-р П. Цонов редактор
Т. Кундуржиев секретар

Теодор Тулчински
Мортън Уорнър

Кристиян Лудвиг
проф. д-р Любомир Иванов

проф. д-р Евгения Делчева

проф. д-р Илко Гетов

проф. д-р Георги Ончев

доц. д-р Таня Чолакова

доц. д-р Гена Грънчарова

доц. д-р Златка Глутникова

доц. д-р Невена Фесчиева

доц. Мирчо Вуков

доц. Християн Грива

доц. д-р Никола Василевски

доц. д-р Клара Докова

Предпечатна подготовка:

М. Минчева

Председател на Сдружението:

доц. д-р Таня Чолакова

Адрес:

1431 София
бул. “Акад. Иван Гешов” №15
Тел.: 02 91 74 066; Факс: 02 951 52 38
E-mail: Soc.med.bg@gmail.com

Банкова сметка:

1414 София, пл. “България” №1
Българска Пощенска Банка
BIC: VPBVBG33
IBAN: BG58VPBVI79401042866801

Сдружение “Научно дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт”

Абонамент:

36 лева за четири книжки.
Отделна книжка – 9 лева.
Сумата се внася с пощенски запис на адреса на редакцията.
За чужбина абонаментът е €40.

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

● Акценти	
П. Цонов — Двадесет и пет години списание „Социална медицина”	2
● Социална медицина	
С. Тончева — Акценти в здравните грижи	4
П. Николаков — Здравните грижи в сектора „Първична извънболнична медицинска помощ” – поглед през призмата на здравната реформа	6
С. Тончева — Приложимост на супервизия в сестринството в България	8
Н. Джафер — Проблеми на българската здравна система според жалбите и сигналите на пациентите към КЗД, ИАМО и съда	13
М. Виткова — Либерална здравна политика и конституционните задължения на социалната държава	17
Вл. Овчаров — Възрастови промени в скелетните мускули	21
Р. Еникова — Пробиотици в храненето днес	24
● Епидемиология	
Е. Каишева — Определене на тежестта на изгарянето и причинената от него телесна повреда: VAUX срещу AIS	28
Е. Каишева, Д. Радойнова, Й. Заякова — Характеристики на изгарянията в детска възраст	31
Я. Тошкова, Цв. Търпоманова, Д. Янчев, М. Пенкова — Сравнителен анализ на нагласите на бизнес-оператори и потребители относно въвеждането на данък “вредни храни”	35
Вл. Бачев, И. Янева — Проучване на нагласата на гражданите за употреба на растителни хранителни добавки в България	38
„Статистика, социология и още нещо ...”	41
● Информатика	
Д. Иванова — Възможности за прилагане на информационните системи в сферата на здравните грижи	43
Ю. Панайотова, Л. Георгиева — Знания, комуникация с медицинските специалисти и нагласи за явяване на преглед сред граждани, подлежащи на онкологичен скрининг	46
Цв. Търпоманова — Информираност, отношение и готовност на българина за използване на методите на източната медицина	51
● Здравен мениджмънт	
Д. Георгиева, С. Тончева, Р. Дойновска, Г. Колева, И. Христова, М. Бачева — Състояние на хигиенните здравни грижи в УМБАЛ „Канев” – Русе, МБАЛ – Шумен и МБАЛ – Благоевград	55
Т. Евтимова — Професионални и социални аспекти на продължителната акушерска грижа	60
Г. Бочева, Хр. Лебанов — Роля на фармацевта за подобряване на контрола на бронхиалната астма	64
С. Тончева — Една рецензия за значимостта на човешките ресурси	67
Б. Ценова — Психосоциален риск за здравето при работа – метод за оценка	69
М. Владимирова, Н. Данова, Пл. Димитров — Развитие на човешките ресурси в здравеопазването – измерение и предизвикателства	73
● Медицинско право	
М. Мирчев, А. Керековска — Тенденции в собствеността върху пациентската информация	77
● История на медицината	
Т. Чолакова, Хр. Грива — За развитието на здравната информация	80
140 години Български червен кръст	83
140 години от рождението на д-р Стамен Григоров	84
С. Стоянова, Е. Христов, К. Андреевска, Ц. Делийски, С. Огнянов, З. Димитрова, Х. Бургазчиев — Разстоянието между мечти и реалност се нарича действие или какво е да бъдеш сред първите жени фармацевти в България?	86
Ю. Маринова — 35 години катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт”, Медицински факултет, Тракийски университет – Ст. Загора	90
Р. Еникова — Да си спомним за д-р М. Маркова – 95 години от рождението ѝ	92
● Архивна снимка	45, 96
● Култура и медицина	93